

Top van Life Sciences

Het Leiden Bio Science Park behoort tot de top van de Europese en mondiale Life Sciences clusters. Met enkele producerende bedrijven, een tiental innovatieve geneesmiddelontwikkelaars en meer dan honderd dienstverleners is het onderwerp van vele studies naar succesfactoren. Een case study over Sinensis Life Sciences laat zien hoe alle factoren kunnen samenkomen.

Het begint allemaal in 2001 als minister van Economische Zaken Annemarie Jorritsma het BioPartner-programma start. Dat bestaat uit een aantal pijlers: een Startup-Venture fonds dat in vier jaar tijd 75 nieuwe bedrijven op de markt moet zetten, een incubatorprogramma dat verzamelgebouwen ontwikkelt op de belangrijkste campussen in Nederland, en Mibiton; een apparatuur-investeringsfonds dat als "revolving fund" de beschikbaarheid van hoogwaardige apparatuur voor jonge biotech-ondernemingen vergroot.

Start van PROXY

In Leiden wordt het contractlaboratorium PROXY Laboratories opgericht, met investeringen van Ecart Invest, BioPartner Startup Ventures, enkele "informal investors" en ABN AMRO. "In 2001 stond het Leiden Bio Science Park nog grotendeels leeg. Als je als biotechbedrijf analysediensten nodig had, moest je naar Zwitserland, Schotland of de VS. Wilde de ambitie van Nederland uitkomen, dan moest er veel meer ondersteunende dienstverlening worden opgezet. Het was en is mijn ambitie om dit in Nederland te realiseren", vertelt oprichter Ruud Santing.

Met een gemiddelde omzetgroei van 20 procent ontwikkelde PROXY zich samen met het Leiden Bio Science Park voorspoedig, maar niet snel genoeg om zelfstandig de vereiste grote investeringen te doen. In een samenwerking met Mibiton en Prosensa Therapeutics kwam hoogwaardige apparatuur voor de analyse van oligonucleotiden beschikbaar onder het vereiste kwaliteitssysteem GMP. Analysemethoden die Prosensa in haar R&D-laboratoria ont-

wikkelde werden bij PROXY uitontwikkeld, gevalideerd en toegepast.

Jonge bedrijven

Bij jonge biotechnologiebedrijven ligt de focus veelal op de volgende financieringsronde en de volgende mijlpaal en veel minder op het totaaltraject van de geneesmiddelontwikkeling. "Begrijpelijk, maar niet erg kostenefficiënt", zegt Martijn Kooij, kwaliteitsmanager bij PROXY Laboratories. "Aan het eind van het ontwikkelings-traject is maar beperkte tijd over om de enorme investeringen terug te verdienen."

Met een investering in clean rooms, de beschikbaarheid van microbiologisch analisten die ervaren zijn in steriel werken en de kennis van geneesmiddelontwikkelingstrajecten richt PROXY zich op deze jonge biotechbedrijven met het concept "first GMP-batch". Al bij de eerste proefdierstudies moet het geneesmiddel aan strenge kwaliteitsnormen voldoen, dus is dit ook het startpunt voor analytische methodeontwikkeling en validatie, het vrijgeven van geneesmiddelen voor (pre)klinische studies en het bepalen van de houdbaarheid ervan. Allemaal diensten die door PROXY al geleverd werden, maar nu een paar jaar eerder in het ontwikkelingsproces dan voorheen.

Sinensis

Fusies en overnames zijn belangrijke overlevingsstrategieën in de Life Sciences sector, zo ook bij PROXY. Zo werd MicroSafe -een microbiologisch contractlaboratorium op het Leiden Bio Science Park-in 2012 geacquireerd door PROXY. Directeur Nigel Stapleton: "Het was wel een schok om van een 'global corporate culture' weer

terug te gaan naar de nuchtere realiteit van de kleinere contractlaboratoria, maar we zijn heel blij dat dit is gebeurd en dat de naam van MicroSafe weer terug is op het science park".

Met een Management Buy Out komt in 2012 ruimte voor nieuwe investeerders. Familiebedrijf Jonghoud was geïnteresseerd in een fusie. "We zochten direct naar een aansprekende naam en kwamen uit op Sinensis Life Sciences. In de complexe wereld van de geneesmiddelontwikkeling is het belangrijk dat klanten kunnen sparren met specialisten die verder kijken dan de directe vraag. Het maakt dan een groot verschil dat je snel de beschikking hebt over meerdere laboratoria, meerdere technieken en processen en voldoende capaciteit", vertelt Directeur Business Development Marcel Langoor.

Uitbesteden

Uitbesteding speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van de Life Sciences sector. Steeds weer investeren jonge biotechbedrijven in eigen laboratoria. "Dat is vaak kapitaalvernietiging in deze vroege fase", zegt Ruud Santing. "Men onderschat de kosten van het opzetten van een kwaliteitssysteem, de impact die dit heeft op de cultuur en werkwijze binnen een creatief bedrijf en de hoeveelheid managementtijd die hiermee gepaard gaat. Waar innoverende bedrijven zich zouden moeten concentreren op hun creatief vermogen en dus standaardzaken zouden moeten uitbesteden, kunnen productiebedrijven nog veel verder gaan. Tot totale uitbesteding van hun laboratoriumactiviteiten aan toe".

Het inspelen op technologische ontwikkelingen en maat-

schappelijke problemen is de volgende logische stap. Nigel Stapleton: "De standaard microbiologische analyses die nu worden toegepast zijn vastgelegd in allerlei wetten en richtlijnen en het is heel moeilijk en tijdrovend om die te veranderen. Het is niet meer van deze tijd dat een productiebedrijf of een ziekenhuis met een bacteriële besmetting ongeveer vijf dagen moet wachten voor een identiteitsbepaling, terwijl er tal van moleculair biologische technieken beschikbaar zijn die hetzelfde antwoord binnen 24 uur kunnen geven, of zelfs sneller."

Om deze reden heeft MicroSafe een joint venture opgericht met BaseClear, een contractlaboratorium op het science park gespecialiseerd in DNA-analyses. Deze joint venture, ProBase Pharma, biedt snelle moleculair-biologische technieken aan onder GMP. "Klanten die klem zitten in de regelgeving en veel sneller de beschikking moeten hebben over de identiteit van de probleemveroorzakende micro-organismen kunnen nu bij ProBase Pharma terecht", aldus directeur Richard de Winter.

Maatschappelijke tendensen

Waar het Leiden Bio Science Park model staat voor de ontwikkeling van de Life Sciences sector en de daarin acterende bedrijven, staat ook het Bio Science Park niet los van maatschappelijke tendensen. De universiteiten en academische ziekenhuizen in de zuidelijke Randstad werken al jaren steeds intensiever samen en dat krijgt uiteindelijk vorm in een fusie tussen al deze instellingen met een specialisatie per vakgebied op de diverse locaties. Hiermee wordt de regio Leiden al in één adem genoemd met Delft en Rotterdam en een logische stap in dezelfde richting is het Pivot Park in Oss. Recent is bekend gemaakt dat diverse gebouwen en installaties van MSD overgaan naar de Pivot Parkorganisatie en de grond naar de gemeente Oss die vervolgens deze in erfpacht ter beschikking stelt aan het Pivot Park. Hiermee wordt het gesloten terrein van MSD omgezet naar een vrij toegankelijke open campus. Door deze samenwerking tussen ondernemers, onderzoekers en de overheid worden goede voorwaarden geschapen voor een tweede Life Sciences "hotspot".

sinensis
life sciences